Tidsfrister

Suecia

1 Ange de olika tidsfrister som finns i civilrättsliga mål.

Det finns flera olika typer av tidsfrister i civilprocessen. Det finns bland annat frister som till tid bestämts i författning. Exempel på detta är överklagandefrister (tid inom vilken ett överklagande måste ske) samt klander- och återvinningsfrister (tid inom vilken en talan vid domstol måste väckas). Det finns vidare bestämmelser som endast föreskriver att en åtgärd ska vidtas och där det är upp till domstolen att bestämma inom vilken tid detta ska ske. Exempel på detta är frister att komma in med kompletteringar, bevisuppgift eller svaromål.

2 Lämna en förteckning över de dagar som enligt ert lands lagstiftning är helgdagar, i enlighet med rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 av den 3 juni 1971.

Som icke arbetsdagar anses lördagar, söndagar och helgdagar.
Enligt lagen (1989:253) om allmänna helgdagar är helgdagar i Sverige:
Nyårsdagen (den 1 januari)
Trettondedag jul (den 6 januari)
Långfredagen (fredagen närmast före påskdagen)
Påskdagen (söndagen närmast efter den fullmåne som infaller på eller närmast efter den 21 mars)
Annandag påsk (dagen efter påskdagen)
Kristi himmelsfärdsdag (sjätte torsdagen efter påskdagen)
Pingstdagen (sjunde söndagen efter påskdagen)
Nationaldagen (den 6 juni)
Midsommardagen (den lördag som infaller under tiden 20-26 juni)
Alla helgons dag (den lördag som infaller under tiden 31 oktober-6 november)
Juldagen (den 25 december)
Annandag jul (den 26 december)

3 Vilka är generella reglerna om tidsfrister i civilrättsliga förfaranden?

Utgångspunkten vad gäller tidsfrister är att den som enligt domstolens beslut ska fullgöra något i rättegången ska erhålla skälig tid för detta (32 kap. 1 § rättegångsbalken, RB). I flertalet fall är det domstolen som själv har att fastställa tidsfristen och den bör då bestämma fristen så att parten får godtagbar tid till sitt förfogande.
I några få fall finns det i rättegångsbalken fastställt en bestämd tid. Det gäller framför allt tid för överklagande av domstols dom eller beslut samt frister för att ansöka om ett återupptagande av en avslutad process eller i vissa fall att få en tidsfrist återställd.
Den som vill överklaga tingsrättens dom i ett tvistemål ska göra detta inom tre veckor från den dag då domen meddelades. Den som vill överklaga tingsrättens beslut i ett tvistemål ska göra detta inom samma tidsfrist. Om ett beslut under rättegången inte har meddelats vid en förhandling och det inte heller vid en förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas ska dock överklagandetiden räknas från den dag då klaganden fick del av beslutet.
För överklagande av hovrättens dom eller beslut gäller en överklagandefrist på fyra veckor (se 50 kap. 1 §, 52 kap. 1 §, 55 kap. 1 § och 56 kap. 1 § RB).
Om tingsrätten har meddelat tredskodom mot en part, får denne ansöka om återvinning, dvs. ansöka om att handläggningen av målet ska återupptas, inom en månad från den dag då domen meddelades (se 44 kap. 9 § RB).
Om ett överklagande har förfallit, på grund av att klaganden uteblivit från en förhandling i hovrätt, kan klaganden inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades ansöka om att hovrätten ska återuppta målet (se 50 kap. 22 § RB).
Om en part inte i rätt tid har överklagat eller ansökt om återvinning eller återupptagande av ett mål, kan parten ansöka om få den missade tidsfristen återställd. En sådan ansökan ska göras inom tre veckor från det att förfallet upphörde och sist inom ett år från det att tiden gick ut (se 58 kap. 12 § RB).
I den summariska processen hos Kronofogdemyndigheten finns också olika tidsfrister. En svarande ska föreläggas att yttra sig över en ansökan inom viss tid från dagen för delgivning. Denna tid får inte utan särskilda skäl vara längre än två veckor (25 § lagen [1990:746] om betalningsföreläggande och handräckning). Om svaranden bestrider ansökan har sökanden att senast inom fyra veckor från den dag då underrättelse om bestridandet sändes till honom begära att målet överlämnas till tingsrätt för vidare handläggning (34 §). Om Kronofogdemyndigheten meddelar ett utslag i ett mål om betalningsföreläggande eller vanlig handräckning kan svaranden ansöka om återvinning inom en månad från dagen för utslaget (53 §). Övriga utslag och beslut av myndigheten kan överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet (55-57 §§).

4 Om en handling eller en formalitet ska företas inom en viss tidsfrist, när börjar då denna tidsfrist löpa?

Om en handling ska utföras inom en angiven tidsperiod, så börjar fristen som huvudregel att löpa den dag beslutet eller föreläggandet att fullgöra något meddelas. I de fall handlingen ska delges parten förskjuts dock starttiden till den dag parten mottar handlingen (dag för delgivning).

5 Kan det sätt på vilket en handling har delgetts påverka eller ändra den tidpunkt från vilken en tidsfrist börjar löpa (dvs. delgivning genom stämningsman eller per post)?

I de fall handlingen ska delges parten förskjuts starttiden till den dag parten mottar handlingen (dag för delgivning).

6 När börjar en tidsfrist att löpa om datumet räknas från händelsen?

I de fall starttiden är dagen för beslutet eller föreläggandet anges ofta fristen i form av ett bestämt datum, då den åtgärden som följer av beslutet /föreläggandet senast ska ha utförts. Det förekommer dock även att tidsfristen anges genom att det uttalas att en åtgärd ska vidtas inom ett visst antal dagar, veckor, månader eller år, vilka alltid utgår från starttidpunkten. I de fall starttiden är dagen för delgivning anges alltid att en åtgärd ska vidtas inom ett visst antal dagar, veckor, månader eller år från dagen för delgivning, vilket är den dag parten tar emot handlingen.

7 När börjar en tidsfrist att löpa om den är angiven i dagar? Avser antalet dagar kalenderdagar eller arbetsdagar?

När tidsfristen uttrycks i dagar så inkluderar det angivna antalet dagar kalenderdagar och inte endast arbetsdagar.

8 När börjar en tidsfrist att löpa om den är angiven i veckor, månader eller år?

Om en handling ska utföras inom en angiven tidsperiod, så börjar fristen som huvudregel att löpa den dag beslutet eller föreläggandet att fullgöra något meddelas. I de fall handlingen ska delges parten förskjuts dock starttiden till den dag parten mottar handlingen (dag för delgivning).

9 När löper en sådan tidsfrist ut om den är angiven i veckor, månader eller år?

Av lag (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid framgår att när tidsfristen uttrycks i veckor, månader eller år, är slutdagen den dag som genom sitt namn i veckan eller tal i månaden motsvarar den, från vilken tidsfristen startade. Om motsvarande dag i slutmånaden inte finns, så är den månadens sista dag, slutdag.

Om den tid då en åtgärd senast ska fullgöras, infaller på en lördag, söndag, annan allmän helgdag (se 2 ovan), midsommarafton (dagen före midsommardagen), julafton (den 24 december) eller nyårsafton (den 31 december), förlängs fristen till den första därpå följande arbetsdagen vilket innebär att åtgärden inte behöver fullgöras förrän nästföljande vardag. Detta gäller även i de fall då fristen tar sin början den dag då delgivning sker.

I de fall Rådets förordning nr 1182/81 av den 3 juni 1971 om regler för bestämning av perioder, datum och frister är tillämplig, gäller i stället vad som föreskrivs i den förordningen.

10 Om fristen löper ut en lördag, söndag, allmän helgdag eller annan arbetsfri dag, förlängs den till nästa arbetsdag?

Om den tid då en åtgärd senast ska fullgöras, infaller på en lördag, söndag, annan allmän helgdag (se 2 ovan), midsommarafton (dagen före midsommardagen), julafton (den 24 december) eller nyårsafton (den 31 december), förlängs fristen till den första därpå följande arbetsdagen vilket innebär att åtgärden inte behöver fullgöras förrän nästföljande vardag. Detta gäller även i de fall då fristen tar sin början den dag då delgivning sker.

11 Finns det särskilda omständigheter då tidsfristerna förlängs? På vilka villkor?

Det finns inga särskilda regler om förlängning av tidsfrister i de fall parten har sitt hemvist/säte eller i övrigt befinner sig utanför riket eller på en svåråtkomlig plats. Som nämnts ska dock domstolen i många fall själv bestämma hur lång frist som ska gälla och då se till att parten får skälig tid till sitt förfogande.

12 Vilka är tidsfristerna för överklagande?

Vanligtvis är tidsfristerna för överklagande av domstols dom eller beslut tre eller fyra veckor.

13 Kan domstolar ändra tidsfrister, särskilt för att inställa sig eller fastställa ett särskilt datum för inställelse?

Om en tidsfrist är angiven i lag (t.ex. överklagandefrist) kan den tiden varken förkortas eller förlängas. Om en part har förelagts att infinna sig vid en förhandling eller annars fullgöra något, kan domstolen förlänga den tidsfrist som bestämts genom att bestämma en ny sluttid. I en akut situation finns det inget som hindrar domstolen från att ställa in en planerad förhandling och sätta ut en ny sådan vid ett tidigare datum. En förutsättning är dock att parterna erhåller skälig tid att förbereda sig.

14 När en handling, som är avsedd för en part som bor på en plats där han eller hon är berättigad till en förlängning av en tidsfrist, delges på en plats där de bosatta inte är berättigade till en sådan förlängning, förlorar denna part då rätten till den förlängda tidsfristen?

Nej, se 11 ovan.

15 Vilka är följderna av att en tidsfrist inte iakttas?

Tidsfrister att svara på förelägganden m.m.

Om käranden inte följer ett föreläggande att komplettera sin stämningsansökan eller om det annars finns något hinder mot att pröva saken, avvisas käromålet. Om svaranden underlåter att inkomma med svaromål kan tredskodom meddelas mot honom eller henne. I övrigt kan underlåtelse att följa ett föreläggande i tid leda till att domstolen avgör målet ändå.

Utevaro från en förhandling

Om det är fråga om ett dispositivt tvistemål (t.ex. kommersiella tvister) kan en parts utevaro från en förhandling i tingsrätt leda till att tredskodom meddelas. I annat fall kan vite dömas ut. Är det däremot fråga om ett indispositivt tvistemål (t.ex. familjerättsliga tvister) kan kärandens utevaro innebära att hennes talan förfaller medan motparten kan antingen åläggas att betala ett vite eller att bli hämtad till förhandlingen. Om klaganden inte inställer sig vid en förhandling i hovrätten kan överklagandet förfalla. Om motparten uteblir kan vite dömas ut.

Tidsfrist att överklaga

Om en part överklagar för sent, ska överklagandet avvisas.

16 Vilka rättsmedel finns tillgängliga när en frist har löpt ut för den som har missat tidsfristen?

I de fall tidsfristen inte är fastställd i lag bör parten, innan fristen har gått ut, begära anstånd och be domstolen att förlänga fristen. Om fristen har gått ut och domstolen därefter har vidtagit en åtgärd, t.ex. avgjort målet, finns vissa såväl ordinära som extraordinära åtgärder som en part kan vidta. Dessa går ut på att antingen få till stånd ett återupptagande av den avslutade processen eller i visst fall att få tidsfristen återställd (se 3 ovan).

Senaste uppdatering: 24/03/2015

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.